
OBSAH

Úvod	5
1. Stáří jako společenský fenomén	7
1.1. Vymezení pojmu stáří	9
1.1.1. Biologické stáří	9
1.1.2. Sociální stáří	9
1.1.3. Kalendářní (chronologické) stáří	10
1.1.4. Dlouhověkost	11
1.2. Vymezení pojmu gerontologie, geriatrie a geragogika	11
1.3. Charakteristika procesu stárnutí	12
1.3.1. Biologická involuce	13
1.3.2. Tělesná involuce	13
1.3.3. Duševní involuce	16
1.3.4. Farmakoterapie ve stáří	16
1.4. Teorie stárnutí	17
1.5. Stáří z hlediska demografie	18
1.5.1. Demografická revoluce	18
1.5.2. Očekávaná doba dožití	21
1.6. Koncept úspěšného stárnutí	22
1.7. Chorobné procesy ovlivňující stáří	23
1.8. Shrnutí	25
2. Gerontagogika - vzdělávání ve stáří a ke stáří	27
2.1. Význam vzdělávacích aktivit v postprodukтивním věku	27
2.2. Formy vzdělávání v postprodukтивním věku	28
2.2.1. Univerzity třetího věku	30
2.2.2. Poznatky z výzkumu	32
2.3. Gerontagogika jako součást andragogiky	33
2.3.1. Příprava na stáří - edukativní pohled	34
2.3.2. Tvůrčí schopnosti ve stáří	35
2.3.3. Kreativní myšlení a jeho rozvíjení ve stáří	35
2.4. Andragogika - věda o vzdělávání a dospělých	37
2.5. Koncepce integrální andragogiky	40
2.6. Shrnutí	41
3. Syndrom demence	42
3.1. Diagnostika demencí	43
3.2. Stavy podobné syndromu demence	46
3.2.1. Normální stárnutí	46
3.2.2. Psychiatrické syndromy	47
3.2.3. Delirium	48
3.2.4. Amnestickej syndrom	49
3.2.5. Ostatní onemocnění	49
3.3. Epidemiologie syndromu demence	50
3.4. Klasifikace demencí	50
3.5. Stadia demence	52

3.6. Atroficko-degenerativní demence	53
3.6.1. Alzheimerova nemoc	53
3.6.2. Demence s Lewyho tělíska	56
3.6.3. Demence při Parkinsonově chorobě	56
3.6.4. Demence při Huntingtonově nemoci	57
3.6.5. Frontotemporální demence	57
3.6.6. Progresivní supranukleární obrna	58
3.7. Vaskulární demence	59
3.7.1.Binswangerova nemoc	59
3.7.2. Multiinfarktová demence	59
3.8. Symptomatické (sekundární) demence	60
3.8.1. Prionová onemocnění	60
3.8.2. Demence při AIDS	61
3.8.3. Další infekční demence	62
3.8.4. Reverzibilní demence	62
3.9. Shrnutí	66
4. Senioři z pohledu sociální patologie	69
4.1. Starý člověk jako oběť trestného činu	69
4.2. Starý člověk jako pachatel trestné činnosti	70
4.3. Týrání a zanedbávání starých lidí	70
4.3.1. Formy týrání a zanedbávání starých lidí	71
4.3.2. Okolnosti týrání a zanedbávání starých lidí	73
4.3.3. Týrání a zanedbávání v ústavní péči	74
4.3.4. Možnosti řešení	75
4.4. Starý člověk a bezpečnost silniční dopravy	76
4.5. Úrazy a pády ve stáří	78
4.6. Teplotní poškození	79
4.7. Shrnutí	80
5. Současný systém ústavní péče v ČR, cíle a návrhy řešení	81
5.1. Lidská práva jako předpoklad péče o postižené a staré občany	81
5.2. Národní plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením, zaměřený na ústavní péči	81
5.3. Současný stav v ústavech pro seniory v ČR	82
5.3.1. Klientela v ústavech pro seniory	82
5.3.2. Poskytovatelé služeb v ústavech pro seniory	83
5.3.3. Organizace a řízení ústavů pro seniory	84
5.3.4. Financování ústavů pro seniory	85
5.3.5. Budovy ústavů pro seniory	85
5.3.6. Vybavení ústavů pro seniory	86
5.3.7. Zdravotnické a další služby v ústavech pro seniory	86
5.3.8. Plánování v ústavech pro seniory	87
5.4. Strategie financování ústavů pro seniory	87
5.5. Shrnutí	88
Příloha	90
Seznam literatury	114